

MA IN CONTEMPORARY
PHILOSOPHY / PHILOSOPHY
OF SCIENCE

NATIONAL AND KAPODISTRIAN
UNIVERSITY OF ATHENS

«MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science»

Κανονισμός σπουδών

Σημείωση

Στο παρόν κείμενο παρατίθεται η πλέον πρόσφατη τροποποίηση τους εσωτερικού Κανονισμού του ΠΜΣ, όπως εγκρίθηκε στη Συνέλευση του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης στις 8.11.2024 και στον οποίο ρυθμίζονται όλα τα θέματα που αφορούν επιλογή φοιτητών, στάδια φοίτησης, εγγραφή, δήλωση μαθημάτων, εξετάσεις, υποχρεώσεις - δικαιώματα φοιτητών, πιστοποιητικά, αναγνώριση σπουδών και απονομή διπλώματος, υποτροφίες, εκπόνησης διπλωματικής εργασίας κ.λπ. Στο πλαίσιο του MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science, δεν προβλέπεται δυνατότητα πρακτικής άσκησης. Επίσης, επειδή το πρόγραμμα είναι ετήσιο και εντατικό, δεν ενθαρρύνεται η κινητικότητα των φοιτητών. Ωστόσο, δεχόμαστε εισερχόμενους φοιτητές ERASMUS+ και CIVIS.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Τροποποίηση Κανονισμού εντατικού αγγλόφωνου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με τίτλο «**MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science**» («Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Σύγχρονη Φιλοσοφία/Φιλοσοφία της Επιστήμης»).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

- τις διατάξεις του ν. 4957/22 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88,
- την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 4957/2022 “Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις” (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα»,
- την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 ΚΥΑ «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079),
- τις διατάξεις του ν.4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,
- το π.δ. 85/31-5-2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124),
- τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (189 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
- την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (Β' 1466),
- την υπ' αριθμ. 1432/20-01-2023 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (Β' 392)
- το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των συνεργαζόμενων Τμημάτων
- την υπ' αριθμ. 1026/23-02-2022 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία ιδρύθηκε το Διδρυματικό ΠΜΣ «The Athens MA in Ancient Philosophy» (Β' 1192)
- την υπ' αριθμ. 1027/23-02-2022 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός του Διδρυματικού ΠΜΣ «The Athens MA in Ancient Philosophy» (Β' 1269)
- το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του «The Athens MA in Ancient Philosophy» (συνεδρίαση ...)
- το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρία...)
- το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού

αποφασίζει:

την τροποποίηση του Κανονισμού του εντατικού αγγλόφωνου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Εθνικού και Καποδιστριακού

Πανεπιστημίου Αθηνών, με τίτλο «**MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science**» από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/22 και με τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ως ακολούθως:

Άρθρο 1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

1.1 Σκοπός του ΠΜΣ είναι η παροχή σπουδών εμβάθυνσης και η υψηλού επιπέδου κατάρτιση και εξειδίκευση μεταπτυχιακών φοιτητών στα επιμέρους πεδία της Αναλυτικής Φιλοσοφίας, της Φιλοσοφίας των Θετικών Επιστημών, της Φιλοσοφίας των Κοινωνικών Επιστημών, της Ηθικής Φιλοσοφίας, και της Ηπειρωτικής Φιλοσοφίας, τόσο για τις ανάγκες της φιλοσοφικής έρευνας στα εν λόγω πεδία, όσο και για τις ανάγκες της εκπαίδευσης.

1.2 Γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ με τίτλο «MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science» αποτελούν η Σύγχρονη Φιλοσοφία και η Φιλοσοφία της Επιστήμης στο πλήρες θεματικό εύρος τους.

1.3 Το ΠΜΣ στοχεύει στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών: «MA in Contemporary Philosophy/ Philosophy of Science», μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

1.4 Το ΠΜΣ απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Σπουδών (ΜΔΣ) στις εξής ειδικεύσεις:

1. MA in Contemporary Philosophy (Σύγχρονη Φιλοσοφία)
2. MA in Philosophy of Science (Φιλοσοφία της Επιστήμης)

Άρθρο 2 ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΠΜΣ σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία είναι:

2.1. Η Συνέλευση του Τμήματος

Είναι αρμόδια για τον έλεγχο και την έγκριση των εισηγήσεων της συντονιστικής επιτροπής του ΠΜΣ που αφορούν: στον ορισμό μελών Συμβουλευτικών Επιτροπών, στον ορισμό μελών Εξεταστικών Επιτροπών, στην απονομή μεταπτυχιακών διπλωμάτων, στη συγκρότηση της Επιτροπής Αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων, καθώς και για κάθε θέμα που προβλέπεται από επιμέρους ισχύουσες διατάξεις.

2.2. Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ

Απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία. Τα μέλη της ΣΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Πρόεδρος της ΣΕ είναι ο Διευθυντής του ΠΜΣ, ο οποίος ορίζεται από τη Συνέλευση μεταξύ των μελών της ΣΕ. Η θητεία του Προέδρου της ΣΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και:

- α) Εισηγείται στη Συνέλευση την κατανομή του διδακτικού έργου μεταξύ των διδασκόντων του ΠΜΣ.

- β) Ορίζει τον επιβλέποντα και τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης διπλωματικών εργασιών, ο ορισμός της οποίας επικυρώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.
- γ) Εξετάζει φοιτητικά θέματα, όπως αιτήσεις αναστολής φοίτησης, παράτασης σπουδών, κ.ά. και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος.
- δ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο ΠΜΣ,
- ε) αναθέτει διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του ΠΜΣ και να αναθέτει επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του ΠΜΣ και εγκρίνει την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του ΠΜΣ.
- στ) εγκρίνει την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών,
- ζ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,
- η) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών,
- θ) καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του ΠΜΣ και τις τροποποιήσεις του, εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) και εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του ΠΜΣ,
- ι) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος,
- κ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών του ΕΚΠΑ,
- λ) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

2.3. Ο Διευθυντής/Η Διευθύντρια του ΠΜΣ

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ. Επιπλέον, είναι μέλος και Πρόεδρος της ΣΕ. Ορίζεται μαζί με τον Αναπληρωτή του, με απόφαση Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο Διευθυντής του ΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντή. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Συγκαλεί σε συνεδρίαση τη ΣΕ.
- β) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών και οργάνων του ΠΜΣ.

γ) Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.

δ) Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος, τους οποίους υποβάλλει στη Συνέλευση για έγκριση.

ε) Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

στ) Κατά τη λήξη της θητείας του, καθώς και της ΣΕ, συντάσσει αναλυτικό απολογισμό του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΠΜΣ είναι Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής και εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του.

Το ΠΜΣ «MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science» υποστηρίζεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ και βρίσκεται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ, όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την καταχώριση βαθμολογιών κ.λπ.

2.4 Γραμματειακή υποστήριξη ΔΠΜΣ

α) Η Γραμματεία του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του ΠΜΣ.

β) Το Π.Μ.Σ. έχοντας ίδιους πόρους από δίδακτρα φοιτητών, δύναται να προσλάβει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι βρίσκονται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος.

2.5 Ακαδημαϊκός Σύμβουλος

Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος ορίζεται για κάθε φοιτητή από την ΣΕ, στο πρώτο εξάμηνο φοίτησης. Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος συναντά ατομικά κάθε φοιτητή τουλάχιστον μία φορά ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο (διά ζώσης ή μέσω τηλεδιάσκεψης), συμβουλεύει και υποστηρίζει σε θέματα φοίτησης, μαθημάτων, επιλογών και προοπτικών και εγκρίνει τα μαθήματα στα οποία εγγράφεται ο φοιτητής κάθε εξάμηνο, εξετάζοντας επί της ουσίας τη συμβολή τους στους ακαδημαϊκούς στόχους του φοιτητή. Ο/Η Ακαδημαϊκός Σύμβουλος έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του φοιτητή. Όταν ο φοιτητής ξεκινήσει την εκπόνηση της διπλωματικής του εργασίας, τα καθήκοντα του/της Ακαδημαϊκού Σύμβουλου, αναλαμβάνει ο Επιβλέπων. Οι φοιτητές μεριμνούν εγκαίρως για τον προγραμματισμό των συναντήσεων με τον/την Ακαδημαϊκό Σύμβουλο.

Άρθρο 3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1 Στο ΠΜΣ «MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών όλων των Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων

από τον ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι άλλων Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων της αλλοδαπής.

3.2 Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνονται δεκτά μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017.

3.3 Το ΠΜΣ «MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science» θα δέχεται τριάντα (30) φοιτητές ανά ακαδημαϊκό έτος. Ο ανώτατος αριθμός εισακτέων προσδιορίζεται σύμφωνα με τον αριθμό των διδασκόντων του ΠΜΣ και την αναλογία φοιτητών-διδασκόντων, την υλικότεχνική υποδομή, τις αίθουσες διδασκαλίας, την απορρόφηση των διπλωματούχων από την αγορά εργασίας.

3.4 Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΔΠΜΣ, εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

Άρθρο 4 ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1 Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

4.2 Κάθε Μάρτιο, με απόφαση της ΣΕ, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ., και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται καταρχήν η 30η Ιουνίου εκάστου έτους. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί με απόφαση της ΣΕ. (Φάση Ι). Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών (Φάση ΙΙ). Σε περίπτωση παράτασης, και προς διευκόλυνση των υποψηφίων που κατέθεσαν αίτηση κατά τη Φάση Ι, η Ε.Π.Σ. αξιολογεί τις αιτήσεις τους και εκδίδει προσωρινό πίνακα αποτελεσμάτων. Μετά τη διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων της Φάσης ΙΙ, εκδίδεται ο πλήρης και οριστικός πίνακας αποτελεσμάτων.

4.3 Η Ε.Π.Σ. λειτουργεί και ως επιτροπή επιλογής εισακτέων.

4.4 Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση συμμετοχής
2. Βιογραφικό σημείωμα
3. Αντίγραφο πτυχίου (ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών)· σε περίπτωση που ο τίτλος σπουδών έχει χορηγηθεί από ίδρυμα της αλλοδαπής, προσκομίζεται και αναγνώριση του τίτλου από τον ΔΟΑΤΑΠ, εφόσον αυτή υπάρχει
4. Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
- 5 Τυχόν περαιτέρω τίτλοι σπουδών
6. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας, επιπέδου Γ1
7. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας ή του διαβατηρίου

8. Μία συστατική επιστολή

9. Δείγμα επιστημονικής εργασίας που έχει εκπονηθεί κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, έκτασης 3000-6000 λέξεων, ή δείγμα ήδη δημοσιευμένης εργασίας

10. Επιστολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος έκτασης 200-400 λέξεων, στην οποία οι υποψήφιοι εκθέτουν τους λόγους για τους οποίους επιθυμούν να φοιτήσουν στο ΔΠΜΣ. Η επιστολή αναμένεται να τεκμηριώνει το ενδιαφέρον προς ή την εξοικείωση με το πεδίο της Φιλοσοφίας, όπως αυτή προκύπτει είτε βάσει των προπτυχιακών σπουδών είτε με άλλους τρόπους.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται ως απλά αντίγραφα. Τα στοιχεία 1, 2 και 10 πρέπει να υποβάλλονται στην αγγλική. Τα υπόλοιπα στοιχεία της αίτησης μπορούν να υποβάλλονται και στη νέα ελληνική, τη γερμανική, τη γαλλική ή την ισπανική, άλλως πρέπει να υποβάλλονται μεταφρασμένα στην αγγλική.

Το στοιχείο 6 (πιστοποιητικό γλωσσομάθειας) δεν ζητείται από υποψηφίους που έχουν την αγγλική ως μητρική γλώσσα, ή που έχουν ήδη ολοκληρώσει σπουδές σε αγγλόφωνο σχολικό ή πανεπιστημιακό πρόγραμμα σπουδών. Σε περίπτωση έλλειψης του πιστοποιητικού γλωσσομάθειας, η άριστη γνώση της αγγλικής μπορεί να επιβεβαιώνεται και κατά τη διάρκεια της προφορικής συνέντευξης, οπότε και γίνεται ειδική μνεία στο πρακτικό αξιολόγησης.

4.5 Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Ε.Π.Σ. ελέγχει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Μητρώο των αλλοδαπών ιδρυμάτων που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Αν το ίδρυμα της αλλοδαπής ανήκει στον κατάλογο ιδρυμάτων του άρθρου 307, του Νόμου 4957/2022, τότε ο υποψήφιος υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

4.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

α. Βαθμός πτυχίου σε ποσοστό 35%, ως εξής: βαθμός πτυχίου «άριστα» λαμβάνει 35 μόρια, βαθμός πτυχίου «λίαν καλώς» λαμβάνει 25 μόρια και βαθμός πτυχίου «καλώς» λαμβάνει 10 μόρια.

β. Αξιολόγηση των ερευνητικών προοπτικών των υποψηφίων, όπως προκύπτει από το δείγμα επιστημονικής εργασίας και την επιστολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος, σε ποσοστό 35%, ήτοι 0-35 μόρια.

γ. Ακαδημαϊκά, ερευνητικά και επαγγελματικά επιτεύγματα των υποψηφίων που σχετίζονται με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ., με βάση τα βιογραφικά τους σημειώματα, σε ποσοστό 30%, ήτοι 0-30 μόρια.

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Ε.Π.Σ. καταρτίζει και εγκρίνει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών. Για την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. είναι απαραίτητη η συμπλήρωση του 55% του συνολικού αριθμού μορίων (δηλαδή τουλάχιστον 55 μόρια). Αν βάσει της αξιολόγησης των κριτηρίων α-γ προκύπτει ότι ο υποψήφιος δεν μπορεί να συγκεντρώσει τον ελάχιστο αυτόν αριθμό μορίων, δεν προσκαλείται σε συνέντευξη.

4.8 Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται ισοβαθμίσαντες υποψήφιοι σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων.

4.9 Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να καταβάλουν την πρώτη δόση των διδάκτρων κατά το διάστημα 1-10 Αυγούστου και να αποστείλουν τη σχετική απόδειξη καταβολής. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται για όσους προσβλέπουν σε απαλλαγή από τα δίδακτρα. Ακολουθεί η εγγραφή τους στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός του Σεπτεμβρίου. Σε περίπτωση μη καταβολής της πρώτης δόσης ή μη εγγραφής ενός ή περισσότερων επιτυχόντων, καλούνται να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

4.10 Η εγγραφή των επιτυχόντων που έχουν τίτλο σπουδών από ίδρυμα της αλλοδαπής, ολοκληρώνεται μόνο με την προσκόμιση επικυρωμένου αντιγράφου του πτυχίου τους (με τη σφραγίδα της Χάγης ή με άλλον νόμιμο τρόπο).

Άρθρο 5 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1 Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.) ορίζεται σε ένα ακαδημαϊκό έτος πλήρους φοίτησης χωρίς φοιτητικές διακοπές: δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, καθώς και η Θερινή Περίοδος, κατά την οποία εκπονείται η διπλωματική εργασία.

5.2 Υπάρχει δυνατότητα παράτασης της φοίτησης έως και δύο εξάμηνα, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από την Ε.Π.Σ. Έτσι, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

5.3 Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς την Ε.Π.Σ., δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν

επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής /τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/ήτριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.4 Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από την Ε.Π.Σ.

Μερική Φοίτηση

5.5 Υπάρχει δυνατότητα μερικής φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή που κατατίθεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά, και έγκριση από την ΣΕ. Η προβλεπόμενη ελάχιστη χρονική διάρκεια μερικής φοίτησης ορίζεται σε οκτώ (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν:

α) οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα,

β) οι φοιτητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

γ) οι φοιτητές που είναι παράλληλα αθλητές και κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ανήκουν σε αθλητικά σωματεία εγγεγραμμένα στο ηλεκτρονικό μητρώο αθλητικών σωματείων του άρθρου 142 του ν. 4714/2020 (Α' 148), που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

γα) για όσα έτη καταλαμβάνουν διάκριση 1ης έως και 8ης θέσης σε πανελλήνια πρωταθλήματα ατομικών αθλημάτων με συμμετοχή τουλάχιστον δώδεκα (12) αθλητών και οκτώ (8) σωματείων ή αγωνίζονται σε ομάδες των δύο (2) ανώτερων κατηγοριών σε ομαδικά αθλήματα ή συμμετέχουν ως μέλη εθνικών ομάδων σε πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα, παγκόσμια πρωταθλήματα ή άλλες διεθνείς διοργανώσεις υπό την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, ή

γβ) συμμετέχουν έστω άπαξ, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο πρόγραμμα σπουδών για το οποίο αιτούνται την υπαγωγή τους σε καθεστώς μερικούς φοίτησης, σε ολυμπιακούς, παραολυμπιακούς αγώνες και ολυμπιακούς αγώνες κωφών. Οι φοιτητές της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικούς φοίτησης, μετά από αίτησή τους που εγκρίνεται από την Κοσμητεία της Σχολής.

5.6 Η διάρκεια της μερικής φοίτησης δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της διάρκειας της κανονικής φοίτησης. Εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

Παράταση Φοίτησης

5.7 Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα παράταση φοίτησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ήμισυ της κανονικής διάρκειας σπουδών. Κατά συνέπεια, ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται σε 18 ημερολογιακούς μήνες.

5.8 Οι φοιτητές/τριες πλήρους φοίτησης, σε περίπτωση που λάβουν παράταση σπουδών πέραν των 12 ημερολογιακών μηνών, θα χρειαστεί να καταβάλλουν συμπληρωματικά το 40% των διδάκτρων του εξαμήνου (540,00 ευρώ).

Αναστολή Φοίτησης

5.9 Ο μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί με αίτησή του να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο εξάμηνα. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης, και δεν καταβάλλονται τέλη φοίτησης για αυτό.

5.10 Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής /τρια θα πρέπει να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας.

5.11 Η αναστολή χορηγείται μόνο για σοβαρούς λόγους υγείας και άλλους εξίσου σοβαρούς προσωπικούς ή οικογενειακούς λόγους, εφόσον η ΣΕ τους κρίνει απολύτως αιτιολογημένους και τεκμηριωμένους. Η αναστολή φοίτησης και το χρονικό διάστημα αυτής εγκρίνονται από την ΣΕ μετά από σχετική εισήγηση της ΣΕ κατόπιν αιτήματος του μεταπτυχιακού φοιτητή.

5.12 Σε περίπτωση που κάποιος φοιτητής δεν καταφέρει να ολοκληρώσει τις σπουδές του στο μέγιστο επιτρεπόμενο χρόνο σπουδών του, όπως αυτός αναφέρεται στις παραπάνω παραγράφους, τότε χορηγείται πιστοποιητικό παρακολούθησης μαθημάτων με αναλυτική βαθμολογία και λήγει αυτοδικαίως και οριστικά η φοίτηση στο ΠΜΣ.

Άρθρο 6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1 Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

6.2 Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, ερευνητική απασχόληση και συγγραφή επιστημονικών εργασιών, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6.3 Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και όσα ορίζονται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού.

6.4 Τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών διαρθρώνονται σε τρεις κατηγορίες:

α) στα υποχρεωτικά μαθήματα (τα οποία είναι τρία και είναι ίδια και για τις δύο ειδικεύσεις με 10 ECTS το καθένα)

β) σε μαθήματα «κατ' επιλογήν υποχρεωτικά» τα οποία είναι υποχρεωτικά ανά ειδικεύση (με 10 ECTS το καθένα)

γ) τη διπλωματική εργασία (με 15 ECTS).

- Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα μίας ειδίκευσης μπορούν να επέχουν θέση μαθημάτων επιλογής για τους/τις φοιτητές/τριες της άλλης ειδίκευσης.

6.5 Συνολικά, οι φοιτητές/τριες πρέπει να εξεταστούν επιτυχώς σε:

- 3 Υποχρεωτικά μαθήματα (σύνολο 30 ECTS)

και

- 3 Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα ενός κλάδου (σύνολο 30 ECTS),

ή

- 2 Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα ενός κλάδου και 1 Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικού μαθήματος άλλου κλάδου (σύνολο 30 ECTS),

και

- Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (σύνολο 15 ECTS)

6.7 Για την απόκτηση διπλώματος του Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά εβδομήντα πέντε (75) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

6.8 Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων ανά ειδίκευση διαμορφώνεται ως εξής:

Α' (Χειμερινό) Εξάμηνο			
Κωδικός μαθήματος	<i>Μαθήματα Υποχρεωτικά</i>	Διδ. ώρες	ECTS
Y001	Metaphysics and Epistemology	3	10
Y002	Philosophy of Science	3	10
Y003	Modern Philosophy	3	10
	Σύνολο		30
Β' (Εαρινό) Εξάμηνο			
• Ειδίκευση 'Contemporary Philosophy'			
Κωδικός μαθήματος	<i>Μαθήματα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά</i>	Διδ. ώρες	ECTS
1K001	Fundamentals of Analytic Philosophy	3	10
1K002	Philosophy of Mind & Language	3	10
1K003	Philosophy of Logic & Mathematics	3	10
1K004	Fundamentals of Continental Philosophy	3	10
1K005	Phenomenology	3	10
1K006	Hermeneutics	3	10
1K007	The Nature of Values	3	10
• Ειδίκευση 'Philosophy of Science'			
Κωδικός μαθήματος	<i>Μαθήματα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά</i>	Διδ. ώρες	ECTS
2K001	Philosophy of Physics	3	10
2K002	Philosophy of Technology	3	10
2K003	Philosophy of Biology and the Life Sciences	3	10
2K004	Philosophy and Social Theory	3	10
2K005	Philosophy of Economics	3	10
2K006	Philosophy of Law	3	10
2K007	Values in Science	3	10
2K008	Ethics in Technology	3	10
MΔΕ1	Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (MA dissertation)		15
	Σύνολο		45
	Γενικό Σύνολο		75

Οι περιγραφές των μαθημάτων δίνονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ** του παρόντος Κανονισμού Σπουδών

6.9 Παρακολούθηση Μαθημάτων

A' (χειμερινό) εξάμηνο: παρακολούθηση 3 Υποχρεωτικών μαθημάτων (σύνολο 30 ECTS)

B' (εαρινό) εξάμηνο: παρακολούθηση:

- 3 Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων ενός κλάδου, ή
- 2 Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικών μαθημάτων ενός κλάδου και 1 Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικού μαθήματος άλλου κλάδου, ή

Θερινή Περίοδος: Εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (15 ECTS)

Σύνολο: 75 ECTS

6.10 Η κατανομή των μαθημάτων ανά εξάμηνο του κάθε ακαδημαϊκού έτους γίνεται με απόφαση της ΣΕ σύμφωνα με τις ανάγκες του προγράμματος και τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων, και μπορεί να αποκλίνει από τον ανωτέρω ενδεικτικό πίνακα.

Άρθρο 7. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

7.1 Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Π.Μ.Σ. δύναται να πραγματοποιείται και με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύναται να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και δεν εμπεριέχουν πρακτική, εργαστηριακή ή κλινική εξάσκηση των φοιτητών/τριών, που για τη διεξαγωγή τους απαιτείται η συμμετοχή των φοιτητών/τριών με φυσική παρουσία.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

7.2 Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι οποίες δεν υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Π.Μ.Σ.

Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Άρθρο 8. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

8.1 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες για τις γραπτές εξετάσεις ή για την υποβολή και εξέταση των επιστημονικών εργασιών. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία υποβάλλεται έως το τέλος του μηνός Αυγούστου, με δυνατότητα παράτασης.

8.2 Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

8.3 Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 85 % των ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τρια ξεπερνά το 30% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από την Ε.Π.Σ.

8.4 Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις ή με εκπόνηση εργασιών ή με συνδυασμό των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα και αποστέλλονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ μέσα σε δύο (2) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος.

8.5 Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.6 Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Σ.Ε και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της Μονάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

8.7 Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών των προγραμμάτων σπουδών δεύτερου κύκλου που οργανώνονται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δύναται να πραγματοποιείται με εξ αποστάσεως εξετάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

8.8 Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ

αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

8.9 Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να τα επαναλάβει.

8.10 Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει επιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Ε.Π.Σ.

8.11 Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = (\sum_{\kappa=1}^N \text{BM}_{\kappa} \cdot \text{ΠM}_{\kappa}) / \Sigma \text{ΠM}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

BM_κ = βαθμός του μαθήματος κ

ΠM_κ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ

ΣΠM = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

Για την απόκτηση Δ.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/ήτρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εβδομήντα πέντε (75) ECTS.

Άρθρο 9. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

9.1 Η ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ) γίνεται στο τέλος του εαρινού εξαμήνου.

9.2 Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Π.Μ.Σ.

9.3 Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης

εργασίας, η Ε.Π.Σ. ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η αγγλική.

Ο ανώτατος αριθμός των διπλωματικών εργασιών που μπορεί να αναλαμβάνει προς επίβλεψη κάθε διδάσκων ορίζεται σε τρεις (3) ετησίως.

9.4 Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή /τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. Στην αίτηση πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία έχει έκταση 12.000-15.000 λέξεις. Στην έκταση αυτή δεν συμπεριλαμβάνονται η βιβλιογραφία και τα πιθανά παραρτήματα. Το κυρίως κείμενο πρέπει να είναι γραμμένο με γραμματοσειρά επιλογής του φοιτητή, μεγέθους 11 ή 12'', σε 1,5 διάστιχο και με πλήρη στοίχιση. Οι υποσημειώσεις πρέπει να είναι γραμμένες σε μέγεθος 10'' και σε μονό διάστιχο.

9.5 Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Η εργασία βαθμολογείται από τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής αμέσως μετά την υποστήριξή της.

9.6 Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.:

α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές,

δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες,

ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,

στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

9.7 Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

9.8 Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

Άρθρο 10. ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΣΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

10.1. Κατά τη συγγραφή των επιστημονικών του εργασιών στο πλαίσιο των επιμέρους μαθημάτων, καθώς και της Μ.Δ.Ε., ο φοιτητής υποχρεούται να σέβεται τα πνευματικά δικαιώματα των δημιουργών των πηγών που χρησιμοποιεί και να τηρεί αυστηρά τους ισχύοντες ακαδημαϊκούς κανόνες για την αποφυγή της λογοκλοπής. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.

10.2. Ως λογοκλοπή ορίζεται η αυτολεξεί αντιγραφή κειμένου από οποιαδήποτε γραπτή πηγή (δημοσιευμένη ή αδημοσίευτη), χωρίς το κείμενο να τίθεται εντός εισαγωγικών ή/και χωρίς να γίνεται ορθή βιβλιογραφική αναφορά στην πηγή από την οποία αντλείται. Λογοκλοπή αποτελεί, επίσης, η μεταφορά ενός κειμένου σε μια εργασία με ελάχιστες φραστικές αλλαγές και χωρίς να γίνεται η δέουσα αναφορά στην πηγή από την οποία αντλείται, όπως και η χρήση υλικού και από ήδη δημοσιευμένες μελέτες του ίδιου του φοιτητή χωρίς σχετική αναφορά.

10.3. Σε περίπτωση διαπίστωσης λογοκλοπής, η εργασία στην οποία αυτή έχει διαπραχθεί λαμβάνει υποχρεωτικά τον βαθμό «μηδέν» (0).

Άρθρο 11. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

11.1 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

11.2 Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<https://access.uoa.gr/>).

11.3 Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

11.4 Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

11.5 Η Ε.Π.Σ. δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό (τέσσερα εξάμηνα),
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

11.6 Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

11.7 Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 19).

11.8 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/ήτριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην αγγλική γλώσσα.

11.9 Για τη συμμετοχή τους στο Π.Μ.Σ. «MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/ήτριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των εννιακοσίων (1350) ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται την περίοδο 1-10 Αυγούστου για το Χειμερινό Εξάμηνο και 1-10 Ιανουαρίου για το Εαρινό Εξάμηνο.

11.10 Σε περίπτωση παράτασης της διάρκειας φοίτησης, προβλέπονται τέλη φοίτησης ύψους πεντακοσίων ευρώ (540€) για κάθε επιπλέον εξάμηνο φοίτησης.

Άρθρο 12. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

12.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/ήτριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/ήτριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των δυνητικά δικαιούχων της απαλλαγής φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

12.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.

12.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

12.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από την Ε.Π.Σ. και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

12.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

12.6 Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 3.3 του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.

12.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

ΑΡΘΡΟ 13. ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

13.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια των συνεργαζόμενων τμημάτων

13.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ πραγματοποιείται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ, στο τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (ΙΦΕ) και βρίσκεται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος.

13.3 Η ιστοσελίδα του ΠΜΣ υπάγεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης. Στην ηλεκτρονική σελίδα υπάρχουν πληροφορίες για την νομοθεσία που διέπει τα ΠΜΣ, τους κανονισμούς σπουδών του ΠΜΣ, ανακοινώσεις, μαθήματα, διδάσκοντες και άλλες σχετικές πληροφορίες.

13.4 Η χρηματοδότηση του ΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

- α) τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ),
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, και
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

13.5 Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ.

13.6 Η διαχείριση των πόρων των ΠΜΣ του ΑΕΙ πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του ΕΚΠΑ.

13.7 Οι πόροι των ΠΜΣ κατανέμονται ως εξής:

- α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον ΕΛΚΕ. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του ΕΛΚΕ για την οικονομική διαχείριση των ΠΜΣ. Όταν τα έσοδα του ΠΜΣ προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ ΕΛΚΕ που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,
- β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του ΠΜΣ διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του ΠΜΣ.

13.8 Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «MA in Contemporary Philosophy/Philosophy of Science» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό 2.700 ευρώ συνολικά για την προβλεπόμενη διάρκεια σπουδών. Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο, με την εγγραφή στα μαθήματα του εξαμήνου. Οι φοιτητές πλήρους φοίτησης καταβάλλουν εξαμηνιαία το ποσό των 1350 ευρώ και οι φοιτητές μερικούς φοίτησης το ποσό των 1080 ευρώ στο πρώτο έτος εξαμηνιαία, και 540 ευρώ στο χειμερινό εξάμηνο του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

13.9 Σε εξαιρετικές περιπτώσεις τεκμηριωμένης οικονομικής δυσχέρειας, μετά από έγκαιρη και αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή, η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών μπορεί να εγκρίνει μικρή παράταση (που δεν μπορεί να υπερβαίνει τη λήξη της διδακτικής περιόδου του εξαμήνου) στην αποπληρωμή μέρους των διδάκτρων (όχι περισσότερο από 50% του ποσού που αναλογεί στο συγκεκριμένο εξάμηνο). Δεν επιτρέπεται συμμετοχή σε εξετάσεις ή κατάθεση βαθμολογίας χωρίς να έχουν προηγουμένως εξοφληθεί τα διδάκτρα του εξαμήνου.

13.10 Δίδακτρα δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων μη προβλέψιμης ανωτέρας βίας.

Άρθρο 14. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

14.1 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΠΜΣ, των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριων που εισάγονται στο ΠΜΣ ανά ακαδημαϊκό έτος.

- 14.2 Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών των ΠΜΣ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε ΠΜΣ.
- 14.3 Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.
- 14.4 Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση της Σχολής/του Τμήματος και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.
- 14.5 Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.
- 14.6 Τα μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΠ, ΕΤΕΠ, που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 9.5γ του παρόντος κανονισμού, απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων.
- 14.7 Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε ΠΜΣ του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

Άρθρο 15. ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΜΣ

- 15.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης.
- 15.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Π.Μ.Σ. γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης.
- 15.3 Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από:
- α) τέλη φοίτησης,
  - β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
  - γ) κληροδοτήματα,
  - δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
  - ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
  - στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

15.4 Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

15.5 Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

- α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Όταν τα έσοδα του Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,
- β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 16. ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.

16.1 Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

- α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΠ) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΣΕΙ), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το ΠΜΣ έχει τέλη φοίτησης,
- β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου ΑΕΙ,
- γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες,
- δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες,
- ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,
- στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,
- ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

- 16.2 Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του ΠΜΣ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της ΣΕ, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους ΔΕΠ δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το ΠΜΣ, εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του Ν.4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.
- 16.3 Με απόφαση της Συνέλευσης δύνανται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του ΠΜΣ.
- 16.4 Η ανάθεση του διδακτικού έργου του ΠΜΣ πραγματοποιείται με απόφαση της ΣΕ. Οι αποφάσεις της ΣΕ για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,
  - β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ. κ.ά.),
  - γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα
  - δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα ή σεμινάριο.
- 16.5 Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της ΣΕ η ανάθεση διδακτικού έργου δύνανται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.
- 16.6 Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το ΠΜΣ, εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 17. ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 17.1 Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) με τη συμπλήρωση των υποχρεώσεων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ όπως αυτά περιγράφονται στα προηγούμενα άρθρα. Η ΣΕ διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το ΔΜΣ.

17.2 Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/ρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

17.3 Το ΔΜΣ πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: «Άριστα» (8,5 έως 10), «Λίαν Καλώς» (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και «Καλώς» (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

17.4 Ο τύπος του ΔΜΣ ανά είδος ΠΜΣ είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του ΕΚΠΑ και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

17.5 Στο πλαίσιο του ΠΜΣ απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών σε μια εκ των δύο ειδικεύσεων:

- MA in Contemporary Philosophy (Σύγχρονη Φιλοσοφία)
- MA in Philosophy of Science (Φιλοσοφία της Επιστήμης)

Άρθρο 18. ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

18.1 Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της ΣΕ του ΠΜΣ και σε χώρο του ΕΚΠΑ, παρουσία του/ης Διευθυντή/ντριας του Π.Μ.Σ., του/της Προέδρου του Τμήματος/του/της Κοσμήτορα της Σχολής ή του/της Αναπληρωτή/τριας του/της και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως.

18.2 Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

18.3 Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία του ΠΜΣ εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης (απαλλαγή από ορκωμοσία). Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από την ΣΕ και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

Άρθρο 19. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Π.Μ.Σ.

19.1 Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης του Τμήματος που

διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε ΠΜΣ, ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν το ΠΜΣ κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

19.2 Εσωτερική αξιολόγηση

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ πραγματοποιείται σε ετήσια βάση από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του Ιδρύματος. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του ΠΜΣ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης και τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ.

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος, τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ.

Η εσωτερική αξιολόγηση των ΠΜΣ περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του ΠΜΣ,

β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες,

γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον,

δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (παρ. 1 άρθρου 44, ν. 4485/2017). Η αξιολόγηση πραγματοποιείται με χρήση ερωτηματολογίων, τα οποία διανέμονται στους φοιτητές τουλάχιστον μία (1) εβδομάδα πριν από τη λήξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Τα κριτήρια αξιολόγησης, τα οποία θα ενσωματωθούν στα ερωτηματολόγια, θα αναφέρονται στους ακόλουθους «πυλώνες αξιολόγησης»:

- επάρκεια και ποιότητα προσφερόμενων μαθημάτων (ανταπόκριση στις προσδοκίες ως προς το επίπεδο και την ποικιλία των προσφερόμενων μαθημάτων, καθώς και προς τις γνώσεις/δεξιότητες που προσφέρουν) - επάρκεια και ποιότητα διδακτικού έργου (σαφήνεια και μεταδοτικότητα διδάσκοντα, κάλυψη διδακτέας ύλης, χρήση εποπτικών μέσων και διδακτικών σημειώσεων, διάθεση παροχής συμβουλών και βοήθειας από τον διδάσκοντα προς τους φοιτητές)

- επάρκεια και ποιότητα χώρων διδασκαλίας, βιβλιοθήκης, εργαστηρίων, τεχνολογικού εξοπλισμού κ.τ.λ.

- επάρκεια και ποιότητα διοικητικών υπηρεσιών προς τους φοιτητές

- παροχή ευκαιριών για συμμετοχή σε διαλέξεις, σεμινάρια, συνέδρια στο αντικείμενο του Προγράμματος.

Εάν τα ερωτηματολόγια είναι έντυπα, η διανομή και συλλογή μετά τη συμπλήρωσή τους από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές γίνεται από προσωπικό της Γραμματείας ή από μέλη ΕΔΙΠ που δεν είναι διδάσκοντες των αντίστοιχων μαθημάτων. Η επεξεργασία των ερωτηματολογίων και η έκδοση των αποτελεσμάτων γίνεται από μέλη του προσωπικού της Γραμματείας, κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου που έπεται από αυτό που αφορά η αξιολόγηση.

Εάν τα ερωτηματολόγια είναι ηλεκτρονικά, η διαδικασία διανομής, συμπλήρωσης και επεξεργασίας γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής τάξης (eclass).

Τα συνολικά αποτελέσματα της αξιολόγησης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος, ενώ τα ατομικά αποτελέσματα κοινοποιούνται στους αντίστοιχους διδάσκοντες.

19.3 Εξωτερική Αξιολόγηση

Η εξωτερική αξιολόγηση του προγράμματος γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και εφαρμόζονται τα κριτήρια που έχει ορίσει η ΕΘΑΑΕ, και συγκεκριμένα:

- Ανταπόκριση του ΠΜΣ στους στόχους των τμημάτων και τις ανάγκες της κοινωνίας.

- Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του ΠΜΣ.

- Τρόποι αξιολόγησης των φοιτητών.

- Τρόπος επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών.

- Χρηματοδότηση του ΠΜΣ.

- Διεθνής διάσταση του ΠΜΣ.

Άρθρο 20. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2031-2032 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 21. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Διατριβών ΕΚΠΑ ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσουν είναι τα όργανα του ΠΜΣ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

Γεράσιμος Δ. Σιάσος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. Περιγραφή μαθημάτων

Υποχρεωτικά Μαθήματα:

Y001: Metaphysics and Epistemology

Το μάθημα προσφέρει μια συστηματική εισαγωγή σε θεμελιώδη ζητήματα της μεταφυσικής και της γνωσιολογίας. Ειδικότερα καλύπτει τα εξής ζητήματα: το πρόβλημα των καθόλου, αιτιότητα, ελευθερία και ντετερμινισμός, διαχρονική προσωπική ταυτότητα, αναγκαιότητα και δυνατοί κόσμοι, αλήθεια, σκεπτικισμός, τι είναι γνώση, δικαιολόγηση πεποιθήσεων, επαγωγή, a priori γνώση.

Y002: Philosophy of Science

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση του Λογικού Θετικισμού και στοιχείων από τις παραδόσεις από τις οποίες άντλησε, δηλαδή από τον κλασσικό εμπειρισμό, τον θετικισμό, τον λογικισμό και τη φιλοσοφία του Wittgenstein. Στη συνέχεια, εκτός από το έργο των λογικών θετικιστών (Carnap, Neurath και Schlick), παρουσιάζεται επίσης το έργο των Popper, Lakatos, Kuhn και Feyerabend. Τα θέματα που εξετάζονται στην ιστορική διαδρομή των επιμέρους ρευμάτων είναι η διάκριση της επιστήμης από τη μεταφυσική και την ψευδο-επιστήμη, ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της επιστημονικής έρευνας, ο έλεγχος των επιστημονικών θεωριών, η σχέση παρατήρησης - θεωρίας, ο τρόπος εξέλιξης της επιστήμης, η ορθολογικότητα της επιστήμης, η ηθική της επιστήμης, ο χαρακτήρας της επιστημονικής κοινότητας και οι σχέσεις της επιστήμης με την κοινωνία.

Y003: Modern Philosophy

Το μάθημα αφορά επτά σημαντικούς φιλοσόφους του 17ου και του 18ου αιώνα: τους Descartes, Spinoza, Leibniz, Locke, Berkeley, Hume και Kant. Μελετάμε πιο αναλυτικά τον πρώτο και τον τελευταίο (τον Descartes και τον Kant) και πιο συνοπτικά τους ενδιάμεσους. Εστιάζουμε στη γνωσιολογία και τη μεταφυσική αυτών των φιλοσόφων - το μάθημα δεν καλύπτει την ηθική και πολιτική τους σκέψη.

Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα:

1K001: Fundamentals of Analytic Philosophy

Το μάθημα προσφέρει μια εισαγωγή στην επιχειρηματολογία μείζονων στοχαστών της αναλυτικής φιλοσοφίας: Frege, Russell, Moore, Wittgenstein, Carnap, Quine, Davidson, Kripke.

1K002: Philosophy of Mind & Language

Παρουσιάζονται οι κυριότερες φιλοσοφικές θεωρήσεις για τη φύση του νου και των νοητικών λειτουργιών και ενεργημάτων. Παρουσιάζεται η προβληματική γύρω από το ζήτημα της προτασιακής ενότητας. Εξετάζονται τα εγχειρήματα του Frege και του Russell επίλυσης του προβλήματος. Εξετάζονται σύγχρονες θεωρίες για τις προτάσεις: οι προτάσεις ως γνωσιακά ενεργήματα (Soames), οι προτάσεις ως γλωσσικά ενεργήματα (Hanks), οι προτάσεις ως γεγονότα (King). Κριτική εξέταση των σύγχρονων θεωριών για τις προτάσεις ως προς το ζήτημα της προτασιακής ενότητας.

1K003: Philosophy of Logic & Mathematics

Το μάθημα ασχολείται με τα κυριότερα ζητήματα της φιλοσοφικής ανάλυσης των μαθηματικών γλωσσών, των μαθηματικών αντικειμένων και των μαθηματικών εννοιών, καθώς και με τα μείζονα ζητήματα της φιλοσοφικής θεώρησης της λογικής, περιλαμβανομένων ζητημάτων που αφορούν τις σημασιολογικές και λογικές ιδιότητες διαφόρων κατηγοριών προτάσεων των φυσικών γλωσσών, αλλά και τις έννοιες που έχουν κεντρική σημασία κατά τη μελέτη αυτών των ιδιοτήτων. Ειδικότερα καλύπτει τα εξής θέματα: νόημα και αναφορά, η θεωρία του Russell για τις οριστικές περιγραφές, τα ονόματα ως συντομογραφίες οριστικών περιγραφών και τα ονόματα ως άκαμπτοι αναφορές, είναι το «υπάρχει» κατηγορημα; αλήθεια (κυρίως η θεωρία της αντιστοιχίας και η μινιμαλιστική θεωρία), υποθετικοί λόγοι του πραγματικού, αναγκαιότητα, υποθετικοί λόγοι του αντίθετου προς το πραγματικό, ασάφεια.

1K004: Fundamentals of Continental Philosophy

Το μάθημα προσφέρει μια εισαγωγή στην επιχειρηματολογία μείζονων στοχαστών της ηπειρωτικής φιλοσοφίας: Kierkegaard, Nietzsche, Marx, Husserl, Heidegger, Gadamer, Sartre, Merleau-Ponty.

1K005: Phenomenology

Παρουσιάζεται κατά συστηματικό τρόπο η φιλοσοφική θεματική που απασχολεί τη φαινομενολογική έρευνα για τη φύση των νοητικών ενεργημάτων, τη θεωρία της αντίληψης, τη σωματική διάσταση της εμπειρίας, την διαπροσωπική διάσταση της γνώσης, τη φαινομενολογία της αντίληψης του χρόνου, κ.ά.

1K006: Hermeneutics

Παρουσιάζεται κατά συστηματικό τρόπο η φιλοσοφική θεματική που απασχολεί την ερμηνευτική διερεύνηση της συγκρότησης του νοήματος στα επίπεδα της κειμενικότητας, των πρακτικών δικαιολόγησης των θεωριών που αναπτύσσονται εντός των ανθρωπιστικών επιστημών, καθώς και των γνωσιακών και αξιολογικών διαστάσεων των κοινωνικών φαινομένων.

1K007: The Nature of Values

Προσφέρεται μια συστηματική παρουσίαση της ηθικής φιλοσοφίας από τις αρχές του 20ου αιώνα μέχρι τις μέρες μας. Εξετάζονται οι μείζονες θεωρίες για το ορθό και το αγαθό (αρετοκρατία, δεοντοκρατία, ωφελιμισμός), καθώς και σημασιολογικά, γνωσιολογικά και οντολογικά ζητήματα τα οποία αφορούν την οριοθέτηση του πεδίου της ηθικής, τη δικαιολόγηση ηθικών πεποιθήσεων και την υπεράσπιση κανονιστικών ηθικών θεωριών.

2K001: Philosophy of Physics

Συνοπτική ιστορική εξέλιξη των εννοιών στην κβαντική μηχανική: Η ανατροπή του μηχανιστικού προτύπου. Αρχή απροσδιοριστίας του Heisenberg. Αρχή συμπληρωματικότητας του Bohr. Η λογική δομή της σύγχρονης κβαντικής μηχανικής. Εννοιολογική και φιλοσοφική διάσταση της κβαντικής πιθανότητας. Το πρόβλημα της κβαντικής μέτρησης - παράδοξο της γάτας του Schrödinger. Ανάλυση του επιχειρήματος μη - πληρότητας των Einstein, Podolsky και Rosen (EPR). Φιλοσοφικές συνέπειες των ανισοτήτων Bell και η έννοια της μη-τοπικότητας. Ολιστικές εκφάνσεις και κβαντική πληροφορική. Θεώρημα Kochen-Specker και πλαισιακότητα. Η συγκρότηση των αντικειμένων στη σύγχρονη φυσική. Διαμάχη ρεαλισμού/αντιρεαλισμού. Χιουμιανή μεταφυσική, επιγένεση και σύγχρονη φυσική. Το πρόβλημα της αλήθειας στην κβαντική μηχανική. Επιστημονική γνώση και αντικειμενικότητα.

2K002: Philosophy of Technology

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στη φιλοσοφική εξέταση της τεχνολογίας. Εξετάζονται τοποθετήσεις σε δύο θεμελιώδη ερωτήματα· στο ερώτημα της εγγενούς ή μη ουδετερότητας των υλικών διατάξεων, και στο ερώτημα της αναπόφευκτης εξέλιξης της τεχνολογίας, ή της ιστορικά ενδεχομενικής συγκρότησής της. Στο πλαίσιο αυτό διερευνάται μια σειρά προσεγγίσεων. Εξετάζονται κατασκευασιοκρατικές προσεγγίσεις, σύμφωνα με τις οποίες κοινωνικές δεσμεύσεις φαίνεται να είναι καθοριστικές για την υιοθέτηση συγκεκριμένων τεχνολογιών. Εξετάζεται η κριτική στη μεταφυσική διάκριση μεταξύ υποκειμένου και αντικειμένου, από ανθρωπολογικές προσεγγίσεις. Εξετάζονται υστεροφαινομενολογικές προσεγγίσεις και, συγκεκριμένα, τα θέματα της συγκροτητικής διαμεσολάβησης της τεχνολογίας στην αντίληψη του κόσμου, και της δυνατότητας συνδιαμόρφωσης ανθρώπου και τεχνολογίας.

2K003: Philosophy of Biology and the Life Sciences

Η φιλοσοφία της βιολογίας είναι ένας κεντρικός κλάδος της σύγχρονης φιλοσοφίας της επιστήμης. Σκοπός του μαθήματος είναι να μελετηθούν συστηματικά οι κεντρικές έννοιες και προβληματισμοί της σύγχρονης φιλοσοφίας της βιολογίας και γενικότερα μερικά βασικά φιλοσοφικά ερωτήματα που εγείρονται από τις επιστήμες της ζωής. Θα μελετήσουμε τρία είδη θεμάτων: Πρώτον, γενικότερα ζητήματα στη φιλοσοφία της επιστήμης, εφαρμοσμένα στη βιολογία (βιολογική εξήγηση, αναγωγισμός, γενετική αιτιότητα). Δεύτερον, ειδικά εννοιολογικά και φιλοσοφικά ζητήματα που ανακύπτουν εντός της βιολογίας: Τι σημαίνει ότι ένας οργανισμός είναι πιο αρμοσμένος από έναν άλλον; Τι είναι η φυσική επιλογή και τι είναι αυτό που επιλέγεται, γονίδια, οργανισμοί, ή ομάδες οργανισμών; Τι σημαίνει ότι ένα χαρακτηριστικό ενός οργανισμού συνιστά προσαρμογή; Τι ακριβώς σημαίνει ότι κάτι έχει λειτουργία, και πόσο ‘τελεολογικός’ είναι αυτός ο τρόπος σκέψης; Τι ακριβώς είναι τα βιολογικά είδη; Είναι η βιολογία μια ριζικά διαφορετική επιστήμη από τη χημεία και τη φυσική; Τρίτον, φιλοσοφικά ερωτήματα που ανακύπτουν από την εφαρμογή του εξελικτικού τρόπου σκέψης σε παραδοσιακά φιλοσοφικά (και άλλα) θέματα. Μπορούν να εξηγηθούν βιολογικά όψεις της ανθρώπινης συμπεριφοράς (π.χ. αλτρουϊσμός); Μπορεί να εφαρμοστεί ο εξελικτικός τρόπος σκέψης για να εξηγηθεί η ανθρώπινη φύση, ο ανθρώπινος νους, η ηθική;

2K004: Philosophy and Social Theory

Στόχος του μαθήματος είναι να δώσει απαντήσεις στα ακόλουθα ερωτήματα: Τι εννοούμε όταν λέμε ότι μπορούμε να εξηγήσουμε ένα κοινωνικό φαινόμενο; Ποιες εξηγήσεις είναι καλές; Οι κοινωνικές δομές κατανοούνται καλύτερα ως συστήματα νόμων και δυνάμεων ή ως δίκτυα νοημάτων και πρακτικών; Η κοινωνική πράξη συνιστά ορθολογική συμπεριφορά ή αποτελεί είδος αυτοέκφρασης; Οφείλουν οι κοινωνικές επιστήμες να επιχειρούν να εξηγήσουν τα κοινωνικά γεγονότα κατά το πρότυπο των φυσικών επιστημών ή να τα κατανοήσουν εκ των έδων με ιδιαίτερες μεθόδους; Υπάρχουν κοινωνικοί νόμοι;

2K005: Philosophy of Economics

Το μάθημα προσφέρει μια συστηματική επισκόπηση των κυριότερων θεμάτων στη φιλοσοφία των οικονομικών επιστημών, εστιάζοντας στις μεθόδους και τις στρατηγικές έρευνας που διέπουν την επιστημονική ανάλυση της αγοράς, του τρόπου με τον οποίο οι θεσμοί διαμορφώνουν την οικονομική δραστηριότητα, του οντολογικού καθεστώτος των υποθέσεων που χαρακτηρίζουν την οικονομική θεωρία, της υφής της οικονομικής ορθολογικότητας, και της δομής των οικονομικών εξηγήσεων. Οι κύριες θεματικές του μαθήματος περιλαμβάνουν: Μεθοδολογική εξέλιξη της Οικονομικής: Κλασική, Ιστορική και Νεοκλασική Σχολή. Κύρια ρεύματα οικονομικής μεθοδολογίας. Ετερόδοξες προσεγγίσεις στην οικονομική μεθοδολογία (Veblen, Myrdal. ΜεταΚευνσιανοί, κριτικός ρεαλισμός). Σύγχρονη Φιλοσοφία Επιστήμης και Οικονομική.

2K006: Philosophy of Law

Το μάθημα προσφέρει μια συστηματική επισκόπηση των κυριότερων προβλημάτων που απασχολούν τη σύγχρονη έρευνα γύρω από τα εννοιολογικά, μεθοδολογικά και επιστημολογικά προβλήματα που εγείρει η θεωρία περί δικαίου στις ποικίλες πραγματώσεις και ιστορικές εκφάνσεις του, εν σχέσει με τις θεσμικές, κοινωνικές, οικονομικές, και ηθικές διαστάσεις του νόμου.

2K007: Values in Science

Εξετάζονται οι πολλαπλοί ρόλοι που παίζουν οι αξίες στην επιστήμη: στη διαμόρφωση των επιστημονικών πεποιθήσεων, στην αποτίμηση των πειραματικών αποτελεσμάτων, στην επιλογή των επιστημονικών θεωριών, και στην επιστημονική πολιτική. Τα ερωτήματα στα οποία εστιάζουμε είναι: 1) Με ποιους τρόπους υπεισέρχονται οι αξίες στην επιστήμη; 2) Πώς ερμηνεύονται, πώς εφαρμόζονται, και πώς ιεραρχούνται οι αξίες στην επιστημονική πρακτική; 3) Το γεγονός ότι υπεισέρχονται αξίες στην επιστήμη υποσκάπτει ή ενισχύει την αντικειμενικότητα της επιστημονικής γνώσης;

2K008: Ethics in Technology

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγική επισκόπηση της ηθικής συζήτησης σχετικά με την τεχνολογία. Διερευνώνται δύο βασικές προσεγγίσεις. Στο πλαίσιο της πρώτης προσέγγισης, παρουσιάζονται τα ηθικά ζητήματα που προκύπτουν από τη δημιουργία και χρήση νέων τεχνολογιών, όπως, για παράδειγμα, αυτά των προσωπικών δεδομένων, και του ηθικού status των νοημόνων μηχανών, και εξετάζονται οι δεοντοκρατικές, συνεπειοκρατικές, αρεταϊκές και άλλες απόπειρες αντιμετώπισής τους. Σύμφωνα με τη δεύτερη προσέγγιση, οι κοινωνικές συνθήκες καθορίζουν τη δημιουργία και χρήση συγκεκριμένων τεχνολογιών, και η εξέταση των κοινωνικών συνθηκών αποκαλύπτει τις σχέσεις εξουσίας που συγκροτούν και εγκιβωτίζονται στις τεχνολογίες αυτές. Τέλος, εξετάζεται η σχέση των δύο αυτών προσεγγίσεων.